

УТВЪРДИЛ:

Ниво на класификация : 0 (TLP – WHITE)

ИНЖ.ЕКАТЕРИНА ГАДЖЕВА
ДИРЕКТОР НА РИОСВ-СМОЛЯН

Дата:.....

ДОКЛАД

от извършена Комплексна проверка по прилагане на екологичното законодателство на обект:
**Рудоземска обогатителна фабрика и ХХ “Рудозем-2“ , гр. Рудозем, общ. Рудозем,
обл.Смолян, стопанисван и експлоатиран от „Върба-Батанци“ АД, гр. Мадан**

На 29.05.2024г. (Констативен Протокол № ЛМ-35/29.05.2024г.), експерти от РИОСВ-Смолян извършиха Комплексна проверка по Заповед № РД-08-19/25.03.2024г. на Директора на РИОСВ-Смолян на обект: **РОФ и ХХ “Рудозем-2“, гр. Рудозем, Промислена зона, общ. Рудозем, обл. Смолян**

I. Проверени компоненти и фактори на въздействие на околната среда.

1. Компонент „Въздух“ ;
2. Компонент „Води“;
3. Фактор на въздействие „Отпадъците“;
4. Фактор на въздействие „Химикали“;
5. Екологична отговорност.

II.Цел на проверката

Текущ контрол за:

- 1.Изпълнение изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух и подзаконовите нормативни актове;
- 2.Изпълнение изискванията на Закона за водите и подзаконовите нормативни актове;
- 3.Изпълнение изискванията на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове;
- 4.Изпълнение изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси в околната среда и подзаконовите нормативни актове;
- 5.Изпълнение изискванията на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и подзаконовите нормативни актове.

III. Обхват на проверката и инсталациите/дейностите на обекта, които са проверени:

Обект на проверката е Рудоземска обогатителна фабрика и Хвостохранилище „Рудозем-2“ към нея, замърсяване на въздуха от дейността на фабриката; пречиствателен ефект на хвостохранилището и емисионен контрол на отпадъчните води; съхранение на отпадъците, договори с фирми за предаване и отчетност на отпадъците; съхранение на химичните вещества и смеси и тяхното прилагане и употреба в производството.

IV. Отразени в КП факти и обстоятелства, констатирани нарушения на екологичното законодателство:

Основната дейност на Рудоземската обогатителна фабрика е преработката на полиметална руда, добивана в находища на оловно-цинкова руда.

Рудата се транспортира до РОФ по въздушен път с въжена линия. В процеса на флотация се сепарират оловно-цинковия концентрат и отпадъчния хвостов шлам.

За депониране на шлама и пречистване на отпадъчните води през 1990 год. е въведено в експлоатация ХХ „Рудозем-2“. Водоотливът от хвостохранилището е непрекъснат целогодишно.

1. Компонент „Въздух“.

На обекта за преработка на рудата има монтирани 4 бр. конусни трошачки с едрина на фракцията 40mm. и 3 бр. инсталации с едрина на фракцията 20 mm., както и 1 бр. челюстна трошачка с едрина на фракцията 90 mm. За работата на трошачките са изградени 4 бр. аспирации, изпускащи емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух, през изпускателни устройства (комини).

В РИОСВ-Смолян е представен Доклад за резултати от собствен мониторинг на емисии на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух, с вх. № КПД-07-60/15.04.2024г. по реда на чл. 39 от Наредба № 6/26.03.1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници. От приложените към Доклада Протоколи от изпитване с № 0478/28.03.2024 г., № 0477/28.03.2024 г., № 0476/28.03.2024 г. и № 0475/28.03.2024 г. на Лаборатория за анализ на компонентите на околната среда(ЛАКОС) към „ЕКО-КОНСУЛТ-ИНЖЕНЕРИНГ“ ООД гр. Бургас, се установява спазване на нормите за допустими емисии, регламентирани в чл. 11 от Наредба №1/27.06.2005г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии, като оценен доклад за собствени периодични измервания по чл. 40 от Наредба № 6/1999г. е валиден за 2024 г. и 2025 г.

При проверката, трошачното отделение към Рудоземска обогатителна фабрика работи с три конусни трошачки, изпускащи емисии на вредни вещества в атмосферния въздух през 2 изпускателни устройства (комини) и няма видими следи от замърсяване след изпускателните устройства. Режимът на работа на трошачно отделение е 5 дни в седмицата, 12 часа в денонощието (по 6 часа в 2 и 3 смяна).

2. Компонент „Води“

При проверката хвостохранилище „Рудозем-2“ е в нормален експлоатационен режим:

1. Намиването на хвостовия шлам се извършва от основния плаж при долна преградна стена на кота 747,0м. Извършва се подготовка за надграждане на долна преградна стена до кота 753,0м; Въздушният откос на долна преградна стена е почистен от дървесна и храстова растителност, като видимо откоса е в добро състояние.

2. Приключено е задигане на основния (авариен) преливник при долна преградна стена на кота 743,36м.;

3. Отвеждането на утаените и избистрени отпадъчни хвостови води се извършва през IV-ти скатов преливник при горна преградна стена на кота 741,62м;

4. Горна преградна стена е задигната до кота 745,80м, като се извършва подготовка и проектиране на уширение основата на стената с перспектива за надграждане до кота 788м. Също така се проектира и нова мембрана от изолационно фолио и геозащита от геотекстил.

5. Заустването на отпадъчните води е в р. Малка река, съгласно РЗ № 33120017/27.09.2017г., Решение № РР-3167/27.09.2017 г. и Решение № РР-5235/28.07.2023 г., издадени от БД „ИБР“-Пловдив;

6. Извършен е собствен мониторинг на пречистените отпадъчни води за 2023 год. и за I-во тримесечие на 2024 год. За II-ро тримесечие е взета проба на 21.05.2024 год. от „Евротест-Контрол“ ЕАД-София. За I-во тримесечие на 2024 год. е издаден ПИ № 19558/20.03.2024 год. от „Евротест-Контрол“ ЕАД-София за изпитване на отпадъчни води от изход ХХ „Рудозем-2“, като не са установени превишения по РЗ.

7. В РИОСВ – Смолян е представен Доклад съгласно чл. 48, ал. 1, точка 12 от Закона за водите за изпълнение на условията на РЗ за 2023 год.

В изпълнение на Заповед № РД-955/19.12.2022г. на Министъра на околната среда и водите е извършен емисионен контрол на отпадъчните води, като е взета еднократна водна проба от отпадъчна вода на изход колектор на ХХ“Рудозем-2“, преди заустването в река Малка река, ляв приток на р.Арда. На място е измерено рН=8,01.

3.Фактор на въздействие „Отпадъци“

От дейността на обекта се генерират отпадъци, класифицирани съгласно Наредба № 2 от 23. 07. 2014г. за класификация на отпадъците, както следва:

- код 12 01 01 - стърготини, стружки и изрезки от черни метали – генерират се от ремонтната работилница на площадката, както и от амортизационен лом (отпадък) от машини и съоръжения – налични към момента на проверката 9.6 т., образувани през предходни години. През 2023 г. и до момента на проверката през 2024 г., няма данни за генерирани такива отпадъци.

- код 15 01 10* - опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества; През 2023 г. на площадката са образувани 0,1 т., като същите са предадени на „Индустриални Суровини“ ЕООД, на основание сключен договор. Не са генерирани отпадъци с посочения код през 2024 г., до момента на проверката.

- код 16 01 17 - черни метали – няма данни за генерирани такива през 2023 г. и 2024 г., до момента на проверката.

- код 20 01 21* - флуоресцентни лампи – няма образувани отпадъци с посоченият код през 2023 г. и 2024 г., до момента на проверката.

- код 20 01 11 – текстилни материали (амортизирано работно облекло) – не се установяват налични при проверката, като такива не са генерирани през 2023 г. и 2024 г., до момента на проверката.

Дружеството води отчетност и предоставя информация за дейностите с отпадъци чрез Национална информационна система за отпадъци /НИСО/. От извършената проверка в системата се установи, че се води ежемесечно отчет и са подадени годишни отчети за образувани и предадени отпадъци през 2023 год., които са със статус „Подписан“.

За отпадъците от група 20 на Наредба № 2/2014г. за класификация на отпадъците се води отчетност на хартиен носител (отчетна книга заверена от РИОСВ-Смолян), тъй като към настоящия момент все още НИСО не позволява предоставяне на информация чрез нея, за тези отпадъци.

Отпадъците се съхраняват на определени за целта места, обозначени с код и наименование, съгласно нормативните изисквания, като опасните отпадъци се съхраняват в затворено помещение, със заключваща се входна врата.

4.Фактор на въздействие „Химикали“

1.Контрол по Регламент /ЕО/ 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH).

Статут на фирмата спрямо Регламента – потребител по веригата. Операторът декларира, че не извършава внос на химикали.

Дружеството употребява и съхранява химични вещества и смеси, които се доставят от български производители и дистрибутори. Представена е актуална информация, съгласно формат – Приложение № 2, утвърден със Заповед №268/11.05.2018 г. на министъра на околната среда и водите. За обогатяване на оловно-цинкови руди се използват следните реагенти: натриев цианид, цинков сулфат, меден сулфат, калиев изобутилов ксантогенат, хидратна вар, натриев силикат, флотационни масла.

При проверката са изискани и представени информационните листове за безопасност на четири продукта, които отговарят на изискванията на Приложение II на Регламент (ЕО) 1907/2006, с последващи изменения. Извършена е и проверка за регистрация на веществата влизащи в състава на смесите.

Не е констатирана употребата на вещества, включени в Приложение XIV и Приложение XVII на Регламент REACH.

2. Контрол по Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

По отношение на съхранението на натриевия цианид са предприети следните действия - поставени са метални врати и решетки, осигурено е охранително осветление; изпълнена е локална оповестителна звънчева инсталация, блокиране на вратата на склада. Останалите химикали се съхраняват в реагентно отделение - в оригиналните опаковки на производителя, поставени на палети, при спазване на изискванията за съвместно съхранение. В добро състояние са разтворните и разходните чанове.

Представена е оценка за безопасност на съхранението на използваните химични вещества и смеси, изготвена съгласно формат, утвърден със Заповед на министъра на околната среда и водите. Представени са инструкции за работа и съхранение на химикалите, съгласно изискванията на Наредбата. Същите са поставени по работните места. Представена е заповед за определяне на отговорни лица за съхранението на химикалите и програми за обучението.

5. Екологична отговорност

Дружеството извършва дейности, попадащи в обхвата на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПОЕЩ), а именно т. 3, т.4 и т.10 от Приложение № 1 към чл. 3, т. 1 от Закона. По време на проверката е представена собствена оценка за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и причинени такива, съгласно Наредба №1/2008 г. (ДВ, бр. 96/2008г.) за вида на превантивните и оздравителните мерки в предвидените случаи от ЗОПОЕЩ и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение, за обекти ХХ „Рудозем – 2“ и Рудоземска обогатителна фабрика.

Към настоящия момент, от дейността на дружеството не е възниквала непосредствена заплаха за екологични щети и причинени такива.

V. Заключение за съответствието на обекта с изискванията на екологичното законодателство:

От извършената проверка на обект: **РОФ и ХХ“Рудозем-2“**, експлоатиран от „Върба-Батанци“ АД, е установено, че дейността му съответства на изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух, Закона за водите, Закона за управление на отпадъците и Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и подзаконовите нормативни актове.

VI. Предписания, срокове и отговорни лица за изпълнението им

Няма дадени.

VII. Дейности за последващ контрол.

Не се предвиждат